ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1975

Vyhlásené: 16.10.1975 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

112

VYHLÁŠKA
Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí

zo 16. októbra 1975,

ktorou sa upravujú niektoré podrobnosti o zisťovaní priemerného zárobku

Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí ustanovuje podľa § 275 ods. 3 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 55/1975 Zb.) po prerokovaní s Federálnym ministerstvom financií a Ústrednou radou odborov:

§ 1
Hrubý zárobok

(1) Do hrubého zárobku sa okrem druhov miezd uvedených v § 31 ods. 2 a 5 nariadenia vlády ČSSR č. 54/1975 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce, (ďalej len „nariadenie vlády“) nezahŕňajú tieto príjmy pracovníka:

a) náhrady mzdy poskytované pracovníkom podľa pracovnoprávnych predpisov,

b) dávky nemocenského poistenia alebo iné obdobné plnenia, včítane materského príspevku,[1])

c) odmeny vyplácané podľa predpisov o objavoch, vynálezoch, zlepšovacích návrhoch a priemyselných vzoroch;[2]) zahŕňajú sa však odmeny za rozpracovanie, skúšanie alebo zavádzanie objavu, vynálezu, zlepšovacieho návrhu alebo priemyselného vzoru, ako aj odmeny za upozornenie na možnosť využitia vynálezu alebo zlepšovacieho návrhu už využitého v inej organizácii,[3])

d) náhrada za stratu na zárobku, prípadne na dôchodku, náhrada za bolesť, za sťaženie spoločenského uplatnenia a za vecnú škodu poskytované pracovníkovi pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania,[4])

e) mzdové vyrovnanie a odstupné poskytované pracovníkom uvoľneným a prevedeným pri vykonávaní racionalizačných a organizačných opatrení a pri uvoľňovaní a prevádzaní pracovníkov v baníctve,[5])

f) príspevky a náhrady, ktoré sa poskytujú pracovníkom získaným náborom, s výnimkou príspevku na zapracovanie,[6])

g) náhrady cestovných, sťahovacích a iných výdavkov,[7])

h) náhrady poskytované pracovníkom za používanie vlastných osobných vozidiel pri vonkajších výkonoch,[8])

ch) náhrady poskytované pracovníkom za používanie služobného osobného automobilu pri vonkajších výkonoch,[9])

i) vernostný prídavok baníkov a jeho náhrada,[10])

j) náhrady za používanie vlastného náradia, zariadenia a predmetov potrebných na výkon práce,[11])

k) študijný príspevok,[12])

l) finančná náhrada za neodobrané naturálne požitky,[13])

m) odmeny pri významných pracovných a životných výročiach.[14])

(2) Do hrubého zárobku nevidomých pracovníkov[15]) sa nezahŕňajú príjmy uvedené v odseku 1 a druhy miezd uvedené v § 31 ods. 2 písm. a) až d) a ods. 5 nariadenia vlády.

(3) Odmenami členov záchranných zborov uvedených v § 31 ods. 3 písm. b) nariadenia vlády sa rozumejú len odmeny za činnosť pri záchrannom zásahu.[16])

§ 2
Odpracované dni

(1) Na posúdenie, či sa predlžuje rozhodujúce obdobie[17]) a na posúdenie, či sa použije pravdepodobný zárobok,[18]) sa považuje za odpracovaný deň, v ktorom pracovník

a) vykonával prácu podľa rozvrhu smien,[19])

b) vyberal si náhradné voľno,[20])

c) mal neospravedlnenú neprítomnosť v práci.

Pritom sa neprihliada na kalendárne mesiace, ktoré sa do rozhodujúceho obdobia nezapočítavajú.[21])

(2) Priemerný zárobok u pracovníka, ktorý má pracovný čas rozvrhnutý nerovnomerne na jednotlivé týždne alebo ktorý ho má rozvrhnutý na menej ako päť dní v týždni,[22]) sa zisťuje po odpracovaní 70 dní; do tých čias sa miesto priemerného zárobku používa pravdepodobný zárobok.

Spôsob zistenia priemerného zárobku

§ 3

Priemerný zárobok sa zisťuje podľa spôsobu evidencie pracovného času a stavu výpočtovej techniky v organizácii ako priemerný hodinový zárobok, prípadne ako priemerný denný zárobok, pokiaľ ďalej nie je ustanovené inak.

§ 4

Priemerný hodinový (denný) zárobok pracovníka, včítane mzdy za prácu nad čas, sa zisťuje

a) u pracovníkov odmeňovaných hodinovou mzdou tak, že sa hrubý zárobok delí počtom pracovných hodín (dní) pripadajúcich podľa rozvrhu určeného týždňového pracovného času pracovníka na rozhodujúce obdobie; tento počet sa znižuje o hodiny (dni) ospravedlnenej neprítomnosti v práci a zameškanej pre väzbu,

b) u pracovníkov odmeňovaných mesačnou mzdou tak, že sa k pomernej časti mesačnej základnej mzdy pripadajúcej na jednu hodinu (deň) pripočíta priemer ostatných zložiek mzdy zistený podľa ustanovenia písmena a); pri zisťovaní pomernej časti mesačnej základnej mzdy sa vychádza z mesačnej základnej mzdy vo výške, ktorá by pracovníkovi patrila v mesiaci, v ktorom sa mu poskytuje náhrada mzdy, keby pracoval po celý mesiac. Ak zameškal pracovník neospravedlnene prácu v rozhodujúcom období, postupuje sa ako u pracovníkov odmeňovaných hodinovou mzdou [písmeno a)],

c) ak stav evidencie pracovného času neumožňuje zistiť priemerný hodinový zárobok, včítane mzdy za prácu nad čas, podľa ustanovení predchádzajúcich odsekov, môže sa hodinový priemerný zárobok zistiť tak, že sa priemerný denný zárobok, včítane mzdy za prácu nad čas,

(priemer ostatných zložiek mzdy) delí priemerným počtom pracovných hodín pripadajúcich podľa rozvrhu určeného týždňového pracovného času pracovníka na jeden pracovný deň.

§ 5

Pri výpočte náhrady mzdy pri prekážke v práci kratšej ako jedna smena sa u pracovníkov odmeňovaných hodinovou mzdou zisťuje priemerný hodinový zárobok bez mzdy za prácu nad čas.[23]) Pritom sa postupuje tak, že sa hrubý zárobok zníži o mzdu za prácu nad čas, včítane príplatku za ňu, a delí sa počtom pracovných hodín pripadajúcich podľa rozvrhu určeného týždenného pracovného času na rozhodujúce obdobie zníženým o hodiny ospravedlnenej neprítomnosti v práci a zameškané pre väzbu. Ak výkony dosiahnuté v čase práce nad čas nemožno zistiť oddelene od výkonov dosiahnutých v určenom pracovnom čase, zisťuje sa priemerný hodinový zárobok bez mzdy za prácu nad čas tak, že sa hrubý zárobok znížený o príplatok za prácu nad čas delí počtom hodín odpracovaných v rozhodujúcom období zvýšeným o hodiny neospravedlnenej neprítomnosti v práci.

§ 6

(1) Ak sa pracovníkovi v rozhodujúcom období zúčtovala k výplate ročná prémia alebo ročná odmena (ich časť), pokiaľ sa zahŕňa do hrubého zárobku a patrí za kalendárny rok bezprostredne predchádzajúci roku, v ktorom bola zúčtovaná k výplate, zistí sa jej priemer (priemer jej časti) oddelene tak, že sa delí počtom hodín (dní) odpracovaných v kalendárnom roku, za ktorý patrí. Tento priemer sa pripočíta k priemeru zistenému podľa predchádzajúcich ustanovení; pritom sa u pracovníkov odmeňovaných hodinovou mzdou hrubý zárobok zníži o tieto ročné prémie alebo ročné odmeny (ich časti), u pracovníkov odmeňovaných mesačnou mzdou sa o tieto ročné prémie alebo ročné odmeny (ich časti) znížia ostatné zložky mzdy uvedené v § 4 písm. b).

(2) Ak sa v rozhodujúcom období predĺženom podľa § 32 ods. 3 nar. vlády zúčtovali dve také ročné prémie alebo ročné odmeny (ich časti), postupuje sa obdobne podľa odseku 1 s tým rozdielom, že sa obidve ročné prémie alebo ročné odmeny (ich časti) sčítajú a delia sa počtom odpracovaných hodín (dní) v kalendárnych rokoch, za ktoré patria.

§ 7

Počet pracovných hodín (dní), ktorými sa delí podľa predchádzajúcich ustanovení hrubý zárobok, prípadne ostatné zložky mzdy uvedené v § 4 písm. b), prípadne ročná prémia alebo ročná odmena uvedené v § 6, sa neznižuje o hodiny (dni)

a) náhradného voľna,

b) neospravedlnenej neprítomnosti v práci,

c) sviatkov, keď pracovník nepracuje preto, že je sviatok, ak sa mu zaň mesačná mzda nekráti.[24])

§ 8

(1) Priemerný mesačný zárobok na účely náhrady škody sa zisťuje u pracovníkov odmeňovaných hodinovou mzdou vynásobením priemerného hodinového (denného) zárobku, včítane prípadnej mzdy za prácu nad čas, a príplatku za ňu priemerným počtom pracovných hodín (dní) pripadajúcich na jeden mesiac z celkového počtu pracovných hodín (dní) v roku. U pracovníkov odmeňovaných mesačnou mzdou sa k mesačnej základnej mzde pripočíta priemer ostatných zložiek mzdy pripadajúcich na jeden mesiac a určený podľa predchádzajúcej vety.

(2) Priemerný mesačný čistý zárobok sa zisťuje z hrubého priemerného mesačného zárobku odpočítaním dane zo mzdy podľa sadzby príslušnej pre pracovníka v mesiaci, v ktorom vznikol nárok na náhradu.

§ 9

Na účely náhrady mzdy za dovolenku na zotavenie pracovníkov v doprave a spojoch,[25]) ktorí čerpajú dovolenku v kalendárnych dňoch, sa priemerný zárobok pripadajúci na jeden kalendárny deň zisťuje z počtu kalendárnych dní v rozhodujúcom období zníženého o dni ospravedlnenej neprítomnosti v práci a o dni zameškané väzbou, Dni, ktoré sa takto odpočítavajú, sa uvádzajú v kalendárnych dňoch bez ohľadu na to, za koľko dní sa poskytla náhrada mzdy; pritom sa postupuje obdobne, ako je uvedené v § 7.

§ 10
Rozhodujúce obdobie

Rovnako ako pri vzniku pracovného pomeru sa posudzuje rozhodujúce obdobie, ak u pracovníka došlo

a) k zmene spôsobu odmeňovania pri prechode na zmiešanú alebo podielovú mzdu z inej mzdovej formy a naopak alebo

b) k prevedeniu na inú prácu v súvislosti s uložením trestu nápravného opatrenia alebo pri návrate z nej po skončení tohto trestu[26]) alebo

c) k prevedeniu na inú prácu v súvislosti s uložením trestu zákazu činnosti alebo pri návrate z nej po skončení tohto trestu.[27])

§ 11
Trvalá zmena základnej mzdy

(1) Za trvalú zmenu základnej mzdy sa na účely zisťovania priemerného zárobku považuje zmena základnej mzdy

a) v rámci určeného rozpätia príslušnej mzdovej tarify,

b) pri zmene tarifnej triedy (funkcie) a u robotníkov pri zmene osobnej (kvalifikačnej) triedy,

c) v súvislosti so zmenou tarifnej stupnice, s výnimkou prípadov, kde dochádza k zmene v súvislosti s prechodom na iný pracovný čas,[28])

d) pri zmene percenta podielu z dosiahnutej tržby u pracovníkov odmeňovaných podielovou mzdou, ak dôjde k nej pre zmenu osobnej (kvalifikačnej) triedy pracovníka alebo pre zmenu triedy práce, ktorú vykonáva.

(2) Za trvalú zmenu základnej mzdy sa tiež považuje

a) priznanie, zmena a odňatie osobného platu,

b) zmena základnej mzdy v prípadoch uvedených v § 37 ods. 1 písm. a), b), c) a e) Zákonníka práce.

(3) Ako pri trvalej zmene základnej mzdy sa postupuje pri zmene dohodnutej dĺžky týždňového pracovného času s tým, že výška ostatných zložiek mzdy zúčtovaných v rozhodujúcom období sa upraví podľa pomeru dĺžky nového a skoršieho pracovného času; toto ustanovenie neplatí pri zmenách dĺžky týždňového pracovného času podľa bodu 1 vyhlášky č. 63/1968 Zb.

(4) Za trvalú zmenu základnej mzdy sa nepovažuje,

a) ak je pracovník dočasne odmeňovaný priemerným zárobkom,[29])

b) prevedenie pracovníka na inú prácu, ak sa mu k novej mzde poskytuje doplatok do priemerného zárobku,[30])

c) prechod z úkolovej mzdy na časovú a naopak a

d) zmena triedy vykonávanej práce u robotníkov.

§ 12
Priemerný zárobok učňov

Pri zisťovaní priemerného zárobku učňov platí úprava pre pracovníkov v pracovnom pomere s týmito odchýlkami:

a) priemerný zárobok učňov v prípravnom období sa určí vo výške pomernej časti mesačnej odmeny priznanej učňovi, ktorá sa posudzuje ako základná mzda;

b) dňom prechodu učňa z prípravného obdobia do obdobia odborného rozvoja sa začína nové rozhodujúce obdobie ako pri vzniku pracovného pomeru;[31])

c) zmena percentnej sadzby zárobku,[32]) prípadne zmena mesačnej odmeny v rámci rozpätia určená učňovi pri práci v časovej mzde alebo úkolovej mzde v období odborného rozvoja, sa neposudzuje ako trvalá zmena základnej mzdy;

d) pri zisťovaní priemerného zárobku v období odborného rozvoja sa neprihliada na počet dní, v ktorých sa učeň v rozhodujúcom období zúčastňoval na vyučovaní.

§ 13
Dohody o pracovnej činnosti

Priemerný zárobok pracovníkov činných podľa dohody o pracovnej činnosti sa na účely náhrady škody[33]) a v ostatných prípadoch dojednaných v dohode zisťuje obdobne ako priemerný zárobok u pracovníkov v pracovnom pomere; ak sa pracovná činnosť vykonáva nepravidelne, vychádza sa pri výpočte priemerného zárobku z počtu kalendárnych dní v rozhodujúcom období.

Záverečné ustanovenia

§ 14

Zrušujú sa

a) úprava Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 28. decembra 1972 č. F V/1-9999/72-9211 (1858), ktorou sa ustanovuje odchylný spôsob výpočtu priemerného zárobku pre pracovníkov organizácií, v ktorých sa uplatňuje racionalizácia mzdových sústav (reg. v čiastke 1/1973 Zb.),

b) výklad Ministerstva práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky a Českej správy nemocenského poistenia o výpočte priemerného zárobku u školských pracovníkov (Vestník MŠK, zošit 8 z 20. augusta 1970, ročník 1970, č. 19 384/70-V/4),

c) odchýlky pri výpočte priemerného zárobku u niektorých pracovníkov v odbore školstva a zdravotníctva č. F V/1-1751/71-9223 z 31. 12. 1971 (reg. v čiastke 7/1972 Zb.).

§ 15

Vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1976.

Námestník ministra:

Ing. Tomášek v. r.

1) Zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov; zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení zákona č. 99/1972 Zb. o zvýšení prídavkov na deti a výchovného; vyhláška č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení; zákon č. 107/1971 Zb. o materskom príspevku.

2) Zákon č. 84/1972 Zb. o objavoch, vynálezoch, zlepšovacích návrhoch a priemyselných vzoroch.

3) § 21 vyhlášky č. 106/1972 Zb. o odmeňovaní objavov, vynálezov, zlepšovacích návrhov a priemyselných vzorov.

4) § 193 Zákonníka práce.

5) Vyhláška č. 74/1970 Zb., ktorou sa upravuje uvoľňovanie, umiestňovanie a hmotné zabezpečenie pracovníkov v súvislosti s vykonávaním racionalizačných a organizačných opatrení; úprava FMPSV z 3. júla 1970 č. F V/1-662/70 1142 o opatreniach na prehĺbenie hmotného a sociálneho zabezpečenia uvoľňovaných a prevádzaných pracovníkov v baníctve.

6) § 5 vyhlášky č. 33/1974 Zb. o príspevkoch a náhradách, ktoré sa poskytujú pracovníkom získaným náborom vykonávaným národnými výbormi.

7) Vyhláška č. 96/1967 Zb. o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov; smernice FMPSV zo 14. januára 1972 č. II/1-126/72-7501 na vykonanie niektorých ustanovení vyhlášky č. 96/1967 Zb.; rezortné predpisy.

8) Vyhláška č. 41/1965 Zb. o používaní vlastných osobných vozidiel pracovníkmi pri vonkajších výkonoch v znení vyhlášky č. 34/1974 Zb.

9) Úprava Ministerstva dopravy z 5. apríla 1965 č. 14 757/65 o používaní služobných osobných automobilov bez prideleného vodiča pracovníkmi pri vonkajších výkonoch v znení úpravy FMPSV z 30. marca 1974 č. II/1-2669/74-7501.

10) Zákon č. 177/1968 Zb. o vernostnom prídavku baníkov; úprava FMPSV z 3.7.1970 - pozri pod poznámkou 5).

11) § 131 písm. b) Zákonníka práce.

12) § 12 vyhlášky č. 140/1968 Zb. o pracovných úľavách a hospodárskom zabezpečení študujúcich popri zamestnaní.

13) Napr. úprava Min. baníctva č. 8 z 1. apríla 1967 o deputátnom uhlí a dreve v uhoľnom priemysle.

14) Vyhláška č. 159/1970 Zb. o poskytovaní odmien pri významných pracovných a životných výročiach.

15) § 31 ods. 3 písm. a) nariadenia vlády.

16) Napr. úprava Federálneho ministerstva palív a energetiky z 28. septembra 1973 č. 4/73 o mzdových podmienkach pracovníkov banskej záchrannej služby.

17) § 32 nariadenia vlády.

18) § 33 ods. 1 nariadenia vlády.

19) § 87 ods. 2 Zákonníka práce.

20) § 64 ods. 1 písm. c) nariadenia vlády.

21) § 32 ods. 6 nariadenia vlády.

22) § 85 a 156 Zákonníka práce.

23) U pracovníkov odmeňovaných mesačnou mzdou sa pri prekážkach kratších ako jedna smena poskytuje náhrada mzdy vo výške pomernej časti základnej mesačnej mzdy (§ 31 ods. 6 nariadenia vlády).

24) § 64 ods. 1 písm. d) nariadenia vlády.

25) § 101 ods. 5 Zákonníka práce.

26) § 43 až 45 Trestného zákona.

27) § 49 a 50 Trestného zákona.

28) Vyhláška č. 63/1968 Zb. o zásadách pre skracovanie týždenného pracovného času a pre zavádzanie prevádzkových a pracovných režimov s päťdňovým pracovným týždňom.

29) Ustanovenie úprav o odmeňovaní robotníkov pri pridelení niektorých krátkodobých úloh a pod.

30) § 115 ods. 3 až 5 Zákonníka práce.

31) § 32 ods. 4 nariadenia vlády.

32) Vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky č. 61/1969 Zb. o finančnom a hmotnom zabezpečení učňov; vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 67/1969 Zb. o finančnom a hmotnom zabezpečení učňov; vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky č. 110/1970 Zb. o finančnom a hmotnom zabezpečení učňov v internátnych učňovských školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť a v učňovských školách navštevovaných učňami z ústavov sociálnej starostlivosti pre telesne chybnú mládež; vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 156/1970 Zb. o finančnom a hmotnom zabezpečení učňov v internátnych učňovských školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť a v učňovských školách navštevovaných učňami z ústavov sociálnej starostlivosti pre telesne chybnú mládež.

33) § 235 Zákonníka práce.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.